

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่
โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต
แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*

A Model for Developing Teacher Leadership in Learning Management
for the New Normal Era at Lower Secondary Sangha Schools
in Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic

¹พระมาลี กอนอไร, ติกานต์ เพียรธัญญกรณ์ และ ธวัชชัย ไพไหล

¹Malee Konhoulai, Sikan Pienthunyakorn and Tawatchai Pailai

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Faculty of Education, Sakonkakhon Rajabhat University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: maleekonhoulai@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ 3) ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ 4) ศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยแบ่งเป็น 4 ระยะคือ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนารูปแบบ ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ และระยะที่ 4 การศึกษาประสิทธิผลรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบสอบถามแบบสอบถามภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ แบบประเมินภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู (2) ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (3) ด้านบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู (4) ด้านศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี (5) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และ (6) ด้านความเป็นครูมืออาชีพ ตามลำดับ 2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดประเมินผล และจากประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่

โดยรวม มีค่าเฉลี่ยหลังการอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 67.76

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำครู; การจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่; โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น

Abstract

The objectives of this research article were to: 1) study the components and priority needs of teacher leadership in learning management for the New Normal era; 2) construct and develop a model for developing teacher leadership in learning management for the New Normal era; 3) implement the developed teacher leadership development model; and 4) evaluate the effectiveness of the model. The study employed a Research and Development (R&D) methodology divided into four phases. Phase 1 involved studying components and priority needs. Phase 2 focused on constructing and developing the model. Phase 3 consisted of the model implementation. Phase 4 examined the effectiveness of the model. The research instruments included interview forms, questionnaires on teacher leadership in New Normal learning management, and evaluation forms for teacher leadership in New Normal learning management. The collected data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation.

From the study, the following results were found: 1) The findings regarding current conditions revealed that, overall, they were at a moderate level, while desirable conditions were at the highest level. The components were ranked by their priority needs index from highest to lowest as follows: (1) self-development and peer teacher development, (2) change leadership, (3) personality suitable for the teaching profession, (4) potential in technology utilization, (5) curriculum development and learning management, and (6) professional teaching, respectively. 2) The developed model for teacher leadership development in learning management for the New Normal era at lower secondary Sangha schools in Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic, consisted of principles, objectives, content, development processes, media and learning resources, and measurement and evaluation. The evaluation of the model's propriety showed that it was at the highest level overall. 3) The results of implementing the teacher leadership development model in learning management for the New Normal era at lower secondary Sangha schools in Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic, indicated that teacher leadership in learning management for the New Normal era reached the highest level overall after the training. Additionally, the satisfaction level of the workshop participants was at the highest level. 4) The study on the effectiveness of the teacher leadership development model in learning

management for the New Normal era at lower secondary Sangha schools in Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic, through practical application and the use of Professional Learning Communities (PLC), revealed that teacher leadership in learning management for the New Normal era showed continuous improvement, with a progress percentage of 67.76.

Keywords: Teacher Leadership; Learning Management for the New Normal Era; Lower Secondary Sangha Schools

บทนำ

การจัดการศึกษาในสถานการณ์โควิด-19 ใน สปป.ลาว กล่าวคือ วิธีการจัดการให้นักเรียนที่มีความสามารถในการเข้าถึงการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ใช้ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมในการสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้ปกครอง นักเรียนที่มีอุปกรณ์และเข้าถึงการเรียนในรูปแบบออนไลน์ได้ และนักเรียนที่ไม่สามารถเข้าถึงการเรียนรู้ออนไลน์ สามารถเรียนรู้จากคลังปัญญาลาว และครูจัดทำเอกสารบทเรียนและแบบฝึกหัดเพื่อให้เข้าถึงการเรียนรู้ นอกจากนี้ ครูได้จัดวงเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับครูเพื่อสะท้อนความสำเร็จและข้อติดขัด รวมถึงสื่อสารความคิดเห็นจากนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ท่ามกลางสถานการณ์โควิด-19 นอกจากนี้ในภาพรวม ครู สปป.ลาวส่วนใหญ่ ยังได้รับการสนับสนุนให้มีกิจกรรมพัฒนาตนเองในด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนควบคู่ไปกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและช่วงวัยของนักเรียน รวมถึงการทำงานเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองมาช่วยในการดูแลเด็กในกระบวนการเรียนการสอนด้วยโดยเฉพาะนักเรียนที่อยู่ในระดับประถมศึกษาเพื่อให้มีพื้นฐานการศึกษาที่ดี และเรียนรู้ต่อเนื่องตามระดับของการศึกษาระดับพื้นฐาน และต่อยอดในระดับที่สูงขึ้น (Wilcox, 2022)

โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้นแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นโรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับพระสงฆ์ สามเณรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป โดยทำการสอนแบ่งเป็นดังนี้คือ 1) การศึกษาสายปริยัติธรรม เป็นการเรียนการสอนเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเป็นหลัก 2) การศึกษาสายสามัญศึกษาสงฆ์ เป็นการเรียนการสอน ที่ผสมผสานระหว่างพระพุทธศาสนาเข้ากับสายสามัญทางโลก และ 3) การศึกษาบัณฑิตวิทยา ซึ่งโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว มีโรงเรียนสงฆ์ที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 5 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนปริยัติธรรมอบมา 2) โรงเรียนมัธยมต้นสงฆ์เซโน 3) โรงเรียนมัธยมต้นสงฆ์ดงเหิน 4) โรงเรียนมัธยมต้นสงฆ์แก้งกอก และ 5) โรงเรียนมัธยมต้นสงฆ์ปากช่อง ประกอบด้วย ผู้บริหาร 10 รูป ครูพระสงฆ์ 33 รูป และครูคฤหัสถ์ 48 คน รวมผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 91 รูป/คน ที่ต้องได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำที่สูงเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสงฆ์ (Sisoulith, 2017)

ในสภาพปัจจุบันในการเสริมสร้างภาวะผู้นำของครู พบว่า สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำของครูในวิทยาลัยครูแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อยู่ในระดับมาก โดยที่ครูในวิทยาลัยครูมีภาวะผู้นำด้านคุณสมบัติและจรรยาบรรณมากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมา คือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู และลำดับสุดท้ายคือ ภาวะผู้นำของครูด้านความรู้ความสามารถและทักษะทางด้านการสอน การที่ครูในวิทยาลัยครูของลาว มีคุณสมบัติและจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก เป็นเพราะพรรคและรัฐบาลลาวมุ่งเน้นและให้ความสำคัญด้านการการประพฤติปฏิบัติของครู พิจารณาและเลื่อนตำแหน่ง

ครู โดยให้ความสำคัญเรื่องการประพฤติและคุณธรรมเป็นลำดับแรก และการที่ครูมีภาวะผู้นำด้านความรู้ความสามารถและทักษะการสอนน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในศาสตร์การสอน การศึกษาการสอนและวิจัยในชั้นเรียน (Phongsongkham, 2019) และการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ยังล้าหลัง ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเทคนิคและวิธีการให้ทันสมัย หลักสูตรเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะความรู้มาประยุกต์เข้ากับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้น้อย หนังสือแบบเรียนมีเนื้อหาเก่าเกินไป สำนวนอ่านเข้าใจยาก การเรียนการสอนส่วนใหญ่ใช้วิธีบรรยายเป็นหลัก สื่อการเรียนการสอนคือกระดานและชอล์คเป็นหลัก สื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนยังล้าหลัง ผู้เรียนเน้นการจำมากกว่าการวิจัยวิจารณ์ การวัดผลและประเมินผลไม่เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียน ข้อสอบเน้นอัตนัยเป็นหลัก และขาดการวัดผลภาคปฏิบัติ ด้านบุคลากรมีครูผู้สอนทั้งที่เป็นครูสงฆ์และครูฆราวาสไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาพัฒนาปรับปรุงระบบการเรียนการสอนและระบบการศึกษา พร้อมทั้งยังขาดการฝึกอบรมขาดการพัฒนาภาวะผู้นำอย่างเป็นระบบให้แก่บุคลากร ครู และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ (Chantachan, 2017)

ความจริงแล้ว ครูในยุคปัจจุบันโดยเฉพาะในยุคดิจิทัลมีความจำเป็นที่จะพัฒนาความเป็นครูที่มีภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและสามารถนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง แต่ในการศึกษาเกี่ยวกับครูโรงเรียนสงฆ์ แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส่วนใหญ่ยังขาดภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันที่เรียนในยุคดิจิทัล ยังใช้รูปแบบการสอนแบบเดิมยังมุ่งเน้นการดำเนินการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ครูทั้งที่เป็นครูสงฆ์และครูฆราวาสยังเป็นครูผู้จัดการเรียนการสอนหนังสือจากแบบเรียนที่กำหนด ครูยังขาดทักษะการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อออกแบบและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา หากจะพิจารณาถึงการพัฒนาภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ยังไม่พัฒนาเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของความต้องการเรียนรู้ที่หลากหลาย (Phra Anousone Anussaro (Phanpaseuth), 2022) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่อย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพและสามารถเป็นผู้นำที่สำคัญทั้งทางโลกและทางธรรมในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ ในโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
4. เพื่อศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิธีดำเนินการวิจัย

โดยวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ 7 ขั้นตอนประกอบด้วย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์เอกสารภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ องค์ประกอบภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ ใช้แนวทางรูปแบบ วิธีการ ใช้แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำของ Khonklong (2017); Sinlarat (2020); Wongkruasorn (2019); Green (2020); Promket (2022); Donpila (2023); Churches (2014); Hersbach (2020); Kharbach and Khallouk (2021); และ Fansher and Eckinger (2021)

ขั้นตอนที่ 2 การยืนยันองค์ประกอบ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยและสปป.ลาว มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการสอนระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมในประเทศไทยและสปป.ลาว ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในประเทศไทย และครูผู้สอนโรงเรียนสงฆ์ สปป.ลาว โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์เพื่อยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ จำนวน 6 องค์ประกอบซึ่งประกอบด้วย 1) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) การพัฒนาดตนเองและเพื่อนครู 3) ความเป็นครูมืออาชีพ 4) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 5) บุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู และ 6) ศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี เพื่อตรวจสอบและยืนยันความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และข้อเสนอแนะขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ปีการศึกษา 2567 (มกราคม 2568) จำนวน 62 คน/รูป จาก 6 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 12 คน ครูผู้สอน จำนวน 50 คน/รูป แบ่งเป็นครูพระสงฆ์ จำนวน 31 รูป ครูคฤหัสถ์จำนวน 19 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ปีการศึกษา 2567 (มกราคม 2568) ใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 54 คน/รูป จาก 6 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 12 คน/รูป และครูผู้สอน จำนวน 42 คน/รูป แบ่งเป็น ครูพระสงฆ์ จำนวน 26 รูป ครูคฤหัสถ์ จำนวน 16 คน และใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยผู้บริหารในแต่ละโรงเรียนวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ผู้บริหารทุกคนทุกโรงเรียน ส่วนครูผู้สอนโดยใช้สัดส่วน 0.84 ในการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้นทุกโรงเรียนและใช้การสุ่มครูผู้สอนโดยใช้การแบบง่ายโดยวิธีการจับฉลากครูที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างออกกลุ่มโรงเรียนละ 1-2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 64 ข้อ มี 2 ด้าน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 4 ข้อ และตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ มี 60 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าความเชื่อมั่น 0.88 และ 0.94 ตามลำดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.56-0.87 และ 0.57-0.89 ตามลำดับ

ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ขั้นตอนที่ 4 - 5)

2.1 ยกร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยเป็นผู้ร่างเองโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1

2.2 ตรวจสอบยืนยันและประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกันกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ยืนยันองค์ประกอบ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทยและสปป.ลาว ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี และกลุ่มนักปฏิบัติการ ที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสำหรับพระสงฆ์ในประเทศไทยและสปป.ลาว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มี 6 ด้านได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ 2) เนื้อหา 3) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม 4) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผลและ 6) กิจกรรมประกอบการพัฒนา จำนวนทั้งหมด 42 ข้อ มีค่าความตรงด้านเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80-1.00

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ขั้นตอนที่ 6)

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเข้าร่วมพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยดำเนินการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและนิเทศติดตามประเมินผลตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ประจำปีการศึกษา 2567 (มิถุนายน 2568) ซึ่งเป็นพระสงฆ์ทั้งหมด จำนวน 33 รูป โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว อาสาเข้าเป็นกลุ่มทดลองโดยสมัครใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินตนเองก่อน-หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีโครงสร้างของแบบประเมินประกอบด้วย 1) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 3) ความเป็นครูมืออาชีพ 4) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 5) บุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู และ 6) ศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี จำนวน 31 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80-1.00

ระยะที่ 4 การศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ขั้นตอนที่ 7)

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเข้าร่วมพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยดำเนินการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและนิเทศติดตามประเมินผลตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ประจำปีการศึกษา 2567 (มิถุนายน 2568) ซึ่งเป็นพระสงฆ์ทั้งหมด จำนวน 33 รูป โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ที่เข้ารับการพัฒนาตามรูปแบบฯ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 31 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80-1.00 และ 2) แบบบันทึก ติดตามผลในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80-1.00

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ผลการวิจัยแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่

ที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ ในยุคปกติใหม่	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่พึง ประสงค์	PNI _(Modified)	ลำดับการ พัฒนาการ
1	การเป็นผู้มีการเปลี่ยนแปลง	2.67	4.54	0.700	2
2	การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู	2.63	4.57	0.738	1
3	ความเป็นครูมืออาชีพ	2.69	4.50	0.673	6
4	การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	2.71	4.57	0.686	5
5	บุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู	2.68	4.55	0.698	3
6	ศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี	2.67	4.52	0.693	4

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_(Modified)) ของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ องค์ประกอบการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู (PNI = 0.738) โดยสภาพที่พึงประสงค์ของตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง (\bar{X} = 4.59) รองลงมาคือ องค์ประกอบการเป็นผู้มีการเปลี่ยนแปลง (PNI = 0.700) โดยสภาพที่พึงประสงค์ของตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการสร้างแรงจูงใจ (\bar{X} = 4.60) องค์ประกอบบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู (PNI = 0.698) โดยสภาพที่พึงประสงค์ของตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการมีความประพฤติดี (\bar{X} = 4.61) องค์ประกอบ ศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี (PNI = 0.693) โดยสภาพที่พึงประสงค์ของตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเข้าถึง (ACCESS) (\bar{X} = 4.56) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (PNI = 0.686) โดยสภาพ ที่พึงประสงค์ของตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการพัฒนาหลักสูตร (\bar{X} = 4.57) และองค์ประกอบความเป็น ครูมืออาชีพ (PNI = 0.673) โดยสภาพที่พึงประสงค์ของตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความเชี่ยวชาญในการสอน (\bar{X} = 4.50)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ผลการวิจัยแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมของการประเมินรูปแบบการพัฒนา

รูปแบบการพัฒนา	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	แปลค่า	\bar{X}	S.D.	แปลค่า	\bar{X}	S.D.	แปลค่า	\bar{X}	S.D.	แปลค่า
รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู	4.75	0.46	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด
1) หลักการของรูปแบบ	4.75	0.46	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด
2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.75	0.46	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด
3) เนื้อหาของรูปแบบ	4.75	0.46	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด
4) กระบวนการของรูปแบบ	4.75	0.46	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด
5) การวัดและประเมินผล	4.75	0.46	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด
6) คู่มือรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู	4.75	0.46	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด
ภาพรวม				$\bar{X} = 4.66$	S.D. = 0.49		มากที่สุด					

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้ทำการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาทั้งหมด ทั้งในส่วนของหลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ การวัดและประเมินผล และคู่มือรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู พบว่า หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ การวัดและประเมินผล และคู่มือรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูของรูปแบบการพัฒนา มีค่าการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$)

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ผลการวิจัยแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การประเมินภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ที่	องค์ประกอบ	ก่อน		หลัง		เพิ่มขึ้น ($\bar{X}_2 - \bar{X}_1$)	ร้อยละ ความก้าวหน้า
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	3.32	0.59	4.70	0.46	1.38	82.14
2	การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู	3.34	0.69	4.71	0.45	1.37	82.53
3	ความเป็นครูมืออาชีพ	3.31	0.65	4.70	0.45	1.39	82.25
4	การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	3.34	0.61	4.69	0.46	1.35	81.33
5	บุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู	3.33	0.65	4.68	0.47	1.35	80.84
6	ศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี	3.30	0.67	4.66	0.48	1.36	80.00
รวมเฉลี่ย		3.32	0.65	4.69	0.46	1.37	81.55

จากตารางที่ 3 พบว่าภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น โดยรวมมีค่าเฉลี่ยหลังการอบรม ($\bar{X}_2 = 4.69$) สูงกว่าก่อนอบรม ($\bar{X}_1 = 3.32$) มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.8155 หรือร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 81.55

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ผลการวิจัย พบว่า 1) มีค่าความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) และ 2) ประสิทธิผลของ

รูปแบบการพัฒนาหลังสิ้นสุดการกระบวนการพัฒนา ผลการวิจัย พบว่า หลังสิ้นสุดการกระบวนการพัฒนา โดยการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูมีภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 67.76 ซึ่งผลการวิจัยแสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยพัฒนาการของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่

ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่	ประเมินครั้งที่ 1 (\bar{X}_1)	ประเมินครั้งที่ 2 (\bar{X}_2)	ประเมินครั้งที่ 3 (\bar{X}_3)	ประเมินครั้งที่ 4 (\bar{X}_4)	ประเมินครั้งที่ 5 (\bar{X}_5)	ประเมินครั้งที่ 6 (\bar{X}_6)	ประเมินครั้งที่ 7 (\bar{X}_7)	เพิ่มขึ้น ($\bar{X}_7 - \bar{X}_1$)	ร้อยละความก้าวหน้า
การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	3.49	3.60	3.72	3.82	4.03	4.26	4.52	1.03	68.21
การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู	3.52	3.61	3.74	3.82	4.06	4.30	4.53	1.01	68.24
ความเป็นครูมืออาชีพ	3.51	3.64	3.69	3.85	4.08	4.27	4.53	1.02	68.46
การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	3.48	3.63	3.71	3.80	4.04	4.25	4.53	1.05	69.08
บุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู	3.49	3.63	3.74	3.80	4.04	4.29	4.54	1.05	69.54
ศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี	3.43	3.61	3.73	3.80	4.05	4.29	4.53	1.10	70.06
รวมเฉลี่ย	3.48	3.61	3.72	3.82	4.05	4.28	4.53	1.05	67.76

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยขอสรุปองค์ความรู้จากวิจัยเป็นโมเดลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนี้

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว

Figure 1: The New Body of Knowledge

จากภาพที่ 1 ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ที่สร้างขึ้น พบว่า

มีองค์ประกอบสำคัญ 6 ส่วน ประกอบด้วย 1) หลักการ เป็นส่วนสำคัญที่แสดงถึงปัญหาความจำเป็นหรือความต้องการที่ต้อมมี และเป็นการเขียนแสดงให้เห็นถึงปัญหาหรือความต้องการ และเชื่อมโยงให้เห็นว่าโครงการที่เสนอสอดคล้องกับการวางรากฐานไปสู่สภาพที่พึงประสงค์ในอนาคตของภาวะผู้นำครูในยุคปกติใหม่โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น 2) วัตถุประสงค์ เป็นวัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติการที่สามารถแสดงให้เห็นถึงแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย ที่แสดงถึงความต้องการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ภายในโครงการให้ปรากฏผลเป็นรูปธรรม 3) เนื้อหา เนื้อหาการพัฒนา ในที่นี้คือภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้นทั้ง 6 องค์ประกอบ 4) กระบวนการพัฒนา เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น ให้มีระดับภาวะผู้นำครูที่สูงขึ้นกว่าสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำครูโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว และ 6) การวัดประเมินผล เป็นวัดภาวะผู้นำครูโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มครูผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการทั้ง 33 รูป

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว พบว่า สภาพปัจจุบันขององค์ประกอบหลักทั้ง 6 องค์ประกอบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และส่วนสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบหลักทั้ง 6 องค์ประกอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อนำมาคำนวณค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{(Modified)}$) ของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ องค์ประกอบการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู รองลงมาคือ องค์ประกอบ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู องค์ประกอบศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และองค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพ ตามลำดับ โดยการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs assessment) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้หลักกระบวนการรวบรวมสารสนเทศเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความสามารถที่คาดหวังกับความสามารถที่เกิดขึ้นจริง จากนั้นทำการจัดลำดับความสำคัญของความแตกต่างนั้น โดยสามารถนำมาสู่การอภิปรายดังนี้ 1. การที่องค์ประกอบ การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด น่าจะเกิดจากครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดี จึงต้องสนใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง เพื่อนครูและผู้อื่น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความกระตือรือร้น และเป็นบุคคลที่จะเรียนรู้และรับสิ่งแปลกใหม่ และชักจูงโน้มน้าวให้เพื่อนร่วมงานปฏิบัติตาม สร้างเครือข่ายความร่วมมือ มีการคิดเชิงระบบในองค์ความรู้ใหม่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน เพื่อสร้างผลงานให้บรรลุตามเป้าหมาย เพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Rasphon (2024) ซึ่งได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของกรรมาธิการศึกษาสงฆ์ แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว พบว่า สภาพที่เป็นจริงขององค์ประกอบหลักทั้ง 5 องค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก และสภาพที่ควรจะเป็นขององค์ประกอบหลักทั้ง 5 องค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก เมื่อนำมาคำนวณค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{(Modified)}$) ของภาวะผู้นำกรรมาธิการศึกษาสงฆ์ แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ องค์ประกอบ การพัฒนาบุคลากร รองลงมาคือ องค์ประกอบกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ องค์ประกอบ

การจัดการบรรยากาศในการบริหารจัดการ องค์กรประกอบการกำกับติดตาม และองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดคือองค์ประกอบการพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับ Promket (2022) ที่ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ สำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ผลการศึกษาพบว่า สภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริงของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะโดยภาพรวม พบว่า สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยในสภาพที่ควรจะเป็นมากที่สุด คือ คุณลักษณะความเป็นครูอยู่ในระดับมากที่สุด สภาพที่เป็นจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยในสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด คือ คุณลักษณะความเป็นครู อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนเมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะค่าเฉลี่ยรวมพบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมีค่า $PNI_{Modified} = 0.245$ องค์ประกอบที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะมีค่า รองลงมา คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การพัฒนาหลักสูตรสมรรถนะ ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู และด้านคุณลักษณะความเป็นครู ตามลำดับ

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดประเมินผล และจากประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ที่ผู้วิจัยออกแบบมา เป็นรูปแบบการพัฒนาที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว เนื่องจากผ่านกระบวนการตามแนวทางการวิจัยและการพัฒนา โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ของนักวิชาการ นักการศึกษาและนักวิจัย ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยผ่านความเห็นชอบจากคณาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ Bardo and Hartman (2016) กล่าวสรุปว่า องค์ประกอบของรูปแบบไม่มีข้อกำหนดแน่นอนขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น ๆ เช่น รูปแบบที่มีลักษณะบางประการของระบบเปิด เป็นรูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยของระบบ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2) กระบวนการ (Process) 3) ผลผลิต (Output) และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม (Feedback) และสอดคล้องกับ Surinwattanakul (2025) สรุปผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลสำหรับนักศึกษาครูด้วยการบูรณาการกับกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ 3) การนำรูปแบบไปใช้ 4) บริบทการเรียนรู้ และ 5) การประเมินผล โดยใช้หลักการบูรณาการองค์ความรู้ที่สำคัญ 3 เรื่อง ใช้ชื่อ “CBC Model” ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้แบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based Learning: C) กระบวนการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning: B) และแนวคิดการสร้างสรรคการเรียนรู้ (Constructionism: C) ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว โดยรวมมีค่าเฉลี่ยหลังการอบรม สูงกว่าก่อนอบรม มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.8155 หรือร้อยละความก้าวหน้า

เท่ากับ 81.55 ซึ่งหมายความว่า ครูทั้งครูพระสงฆ์และครูคฤหัสถ์ที่ร่วมวิจัยมีภาวะผู้นำ ก่อนเข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง หลังจากที่ได้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบ ภาวะผู้นำของครูทั้งครูพระสงฆ์และครูคฤหัสถ์โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว อยู่ในระดับมากที่สุด มีความแตกต่างเพิ่มขึ้น 1.37 หรือคิดเป็นค่าร้อยละ 81.55 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Rasphon (2024) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำของกรรมาธิการศึกษาสงฆ์ แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว จำนวน 28 รูป/คน ระหว่างก่อนการอบรม หลังอบรม และหลังทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา พบว่า ภาวะผู้นำของกรรมาธิการศึกษาสงฆ์ แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ระยะหลังการทดลองใช้รูปแบบ สูงกว่าหลังการอบรมพัฒนา และสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบ มีความแตกต่างรวมเพิ่มขึ้น 1.55 หรือคิดเป็นดัชนีความก้าวหน้า ร้อยละ 31.00 ซึ่งพบว่าเช่นเดียวกับ Phuoon (2022) ได้สรุปค่าเฉลี่ยผลการประเมินภาวะผู้นำทางการบริหารสำหรับครูปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะหลังการทดลองใช้รูปแบบ สูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบ ซึ่งก่อนเข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง หลังจากที่ได้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบ ภาวะผู้นำทางการบริหารสำหรับครูปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีความแตกต่างเพิ่มขึ้น 1.32 หรือคิดเป็นค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 26.38 และผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนามีค่าความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ Prasongsuk (2021) สรุปผลการสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกระบวนการจัดการความรู้พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกระบวนการจัดการความรู้โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า หลังสิ้นสุดการกระบวนการพัฒนา โดยการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครูมีภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 67.76 ซึ่งหมายความว่า ครูทั้งครูพระสงฆ์และครูคฤหัสถ์ที่ร่วมวิจัยมีภาวะผู้นำในระยะการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเกิดขึ้นหลังระยะการอบรมให้ความรู้ มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพ โดยพิจารณาจากการยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน และรูปแบบการพัฒนามีลำดับขั้นตอนการปฏิบัติชัดเจน รวมทั้งกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ ผู้เข้ารับการพัฒนาร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการด้วยความเต็มใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีเยี่ยม อีกทั้งวิทยากรเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หลังจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติจบแล้ว ได้ให้ผู้เข้ารับการพัฒนาร่วมการพัฒนาร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการด้วยตนเองต่อเนื่องกันจึงทำให้ผู้เข้ารับการพัฒนายังมีความรู้ความเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ และการวัดประเมินผล การนิเทศ ติดตามโดยผู้วิจัยและผู้บริหาร รวมถึงการสรุปผลการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ พิจารณาจากการสังเกต สัมภาษณ์ สอบถามผู้เข้ารับการพัฒนาร่วมการพัฒนาร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการในยุคปกติใหม่ และอีกทั้งผู้เข้ารับการพัฒนายังได้ทำแบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมการพัฒนาร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Prayoonsaowaphak (2025) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในระยะที่ 2 การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) พบว่า

การประเมินภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการในระยะการปฏิบัติในสถานที่จริงมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยการประเมินครั้งที่ 9 สูงกว่าครั้งที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.93 มีร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 70.69

สรุป

จากการดำเนินการวิจัย สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 2) ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) ด้านบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู 4) ด้านศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี 5) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และ 6) ด้านความเป็นครูมืออาชีพ ตามลำดับ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดประเมินผล และจากประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด และภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ ในระยะหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ สูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีค่าความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ อยู่ในระดับมากที่สุด และหลังสิ้นสุดการกระบวนการพัฒนา โดยการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูมีภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียนสงฆ์สามารถนำข้อมูลที่ได้นี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอน ทั้งที่เป็นคฤหัสถ์และฆราวาส หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน หรือกรรมการศึกษาสงฆ์ ให้มีภาวะผู้นำในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีภาวะผู้นำทางการบริหารและการจัดการเรียนการสอนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงควรนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนี้ไปใช้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ และเกิดการเรียนรู้ที่อยู่ตลอดเวลา เพื่อการพัฒนาตนเองและเป็นการสร้างแนวคิดทางการบริหารใหม่ ๆ ให้เกิดการพัฒนาศาสนศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรดำเนินการวิจัยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาเปรียบเทียบกับมีความเหมือนแตกต่างกัน หากมีความแตกต่างจะได้พิจารณาถึงสาเหตุที่แตกต่าง ถ้ามีผลการศึกษาเหมือนกันจะได้เป็นเครื่องยืนยันข้อค้นพบ ซึ่งจะช่วยให้ข้อค้นพบที่ได้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

2.2 ควรทำการวิจัยพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการสร้างวิสัยทัศน์ เพื่อสร้างภาพในอนาคตสถานศึกษา ได้อย่างชัดเจน ว่าประสิทธิผลที่ดีที่สุดของสถานศึกษาที่ต้องการอย่างแท้จริง โดยพัฒนาทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะและการปฏิบัติ (Practice) และด้านเจตคติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude) ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

References

- Bardo, J. W., & Hartman, J. J. (2016). *Urban Sociology: A Systematic Introduction*. USA: F. E. Peacock.
- Chantachan, S. (2017). A Comparative Study of the Development Model in Education and Religion Management Process between Thailand and Lao. *Journal of Social Sciences*, 7(2), 209–212.
- Churches, A. (2014). Bloom’s Taxonomy Blooms Digitally. *Tech & Learning*, 1, 1–6.
- Donpila, A. (2023). *Need Assessment and Guidelines for Developing Teachers’ Digital Skills in the 21st Century under the Secondary Educational Service Area Office Mukdahan*. (Master’s Thesis). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon.
- Fansher, A. K., & Eckinger, S. (2021). Tinder Tales: An Exploratory Study of Online Dating Users and Their Most Interesting Stories. *Deviant Behavior*, 42(9), 1194–1208.
- Green, S. (2020). *A Model for Developing Teacher Leadership on Instructional Management in Secondary Schools under the Regional Education Office No. 11*. (Doctoral Dissertation). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon.
- Hersbach, H. (2020). The ERA5 Global Reanalysis. *Quarterly Journal of the Royal Meteorological Society*, 146(730), 1999–2049.
- Kharbach, Y., & Khallouk, A. (2021). Male Genital Damage in COVID-19 Patients: Are Available Data Relevant? *Asian Journal of Urology*, 8(3), 324–326.
- Khonklong, P. (2017). *A Development of Teacher Leadership for Learning Management in the 21st Century: A Case of Anuban Khamcha-I School*. (Doctoral Dissertation). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon.
- Phongsongkham, P. (2019). A System Development of Teacher Leadership Enhancement at Teacher Training Colleges, Lao People’s Democratic Republic. *Journal of Education Khon Kaen University*, 42(1), 111–119.
- Phra Anousone Anussaro (Phanpaseuth). (2022). A Guideline for the Development of Teaching and Learning Management According to Buddhist Educational Administration Principles in Sangha Secondary School in Luang Prabang, Lao People’s Democratic Republic. *Journal of Educational Review Faculty of Education in MCU*, 9(1), 249–262.
- Phuon, R. (2022). *A Model for Developing Administrative Leadership for Teachers Acting Deputy Directors of Small Secondary Schools in the Northeast*. (Doctoral Dissertation). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon.

- Prayoonsaowaphak, C. (2025). Innovative Leadership Development Model of Teachers in Secondary School, Northeastern Region. *Journal of Social Science and Cultural*, 9(6), 131–144.
- Promket, W. (2022). *Development of a Teacher Leadership Model on Competency-Based Instruction for Science and Technology Teachers in Large-Sized Secondary Schools under the Basic Education Commission Offices in the Northeast*. (Doctoral Dissertation). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon.
- Rasphon, R. (2024). *The Leadership Development Model for the Sangha Education Commission in Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic*. (Doctoral Dissertation). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon.
- Sinlarat, P. (2020). The Path to Excellence in Thai Education. *RICE Journal of Creative Entrepreneurship and Management*, 1(2), 60–75.
- Sisoulith, T. (2017). *Freedom in the World 2017*. USA: Rowman & Littlefield.
- Surinwattanakul, P. (2025). Model Development for Digital Competency of Student Teachers Integrated with Internship Program. *Journal of MCU Peace Studies*, 13(2), 636–651.
- Wilcox, E. (2022). *Southeast Asian Affairs 2022 (Laos in 2021: (IM) Mobility with Infrastructure and Covid-19)*. Singapore: ISEAS-Yusof Ishak Institute.
- Wongkruasorn, P. (2019). *Development Model of Teacher Leadership on Instructional Management in Thailand 4.0 Era in Primary Schools under the Regional Education Office No. 11*. (Doctoral Dissertation). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.